

Sygnatura akt I C 1170/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 7 stycznia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Koninie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy Adam Maliszewski

Protokolant: st. sekr. sąd. Aneta Wieczyńska

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2020 roku w (...)

na rozprawie

sprawy powództwa J. B.

przeciwko (...) z siedzibą we W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w (...) z dnia 29 listopada 2007 roku, sygn. akt VII Nc (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem tego Sądu z dnia 10 stycznia 2008 roku - w części, to jest w zakresie odsetek ustawowych liczonych od kwoty 2.166,73 zł (dwa tysiące sto sześćdziesiąt sześć złotych i siedemdziesiąt trzy grosze) od dnia 6 stycznia 2008 roku do dnia 12 marca 2011 roku;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu stronie pozwanej;
4. przyznaje i nakazuje wypłacić adwokatowi P. B. z rachunku Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Koninie kwotę 1.476,00 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych), zawierającą należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu;
5. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża ostatecznie Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Koninie.

Asesor sądowy Adam Maliszewski

Sygn. akt I C 1170/19

UZASADNIENIE

W dniu 23 maja 2019 roku J. B. wniósł pozew przeciwko (...) z siedzibą we W. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy (...) w dniu 29 listopada 2007 roku, sygn. akt I C 1170/19, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem tego Sądu z dnia 10 stycznia 2008 roku, wskazując, iż w jego ocenie przedmiotowy tytuł egzekucyjny uległ przedawnieniu (pозew, k. 3).

W odpowiedzi na pozwany uznał powództwo w zakresie przedawnionych odsetek od zasądzonej kwoty liczonych od dnia uprawomocnienia tytułu egzekucyjnego do dnia 5 marca 2011 roku, wniósł o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. W ocenie pozwanego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie w pozostałym zakresie z uwagi na fakt, iż począwszy od 2014 roku czterokrotnie składał komornikowi sądowemu wnioski o szczęście egzekucji przeciwko powodowi w oparciu o przedmiotowy

tytuł egzekucyjny, co każdorazowo przerywało bieg dziesięcioletniego terminu przedawnienia, wskutek czego do przedawnienia roszczenia w omawianym zakresie nie doszło (odpowiedź na pozew, k. 58-61).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 listopada 2007 roku Sąd Rejonowy w (...) wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt VII Nc (...), mocą którego nakazał J. B. aby zapłacił (...) z siedzibą we W. kwotę 2.166,73 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 listopada 2007 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. Nakaz ten uprawomocnił się w dniu 5 stycznia 2008 roku. Na wniosek wierzyciela postanowieniem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 10 stycznia 2008 roku przedmiotowemu nakazowi zapłaty została nadana klauzula wykonalności (nakaz zapłaty, k. 17; zarządzenie, k. 23 akt VII Nc (...) SR w (...)).

Wnioskiem z dnia 12 marca 2014 roku wierzyciel zwrócił się do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) M. K. o wszczęcie, w oparciu o przedmiotowy tytuł wykonawczy, egzekucji w stosunku do J. B.. Postanowieniem z dnia 7 października 2015 roku komornik ten umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. akt Km 11757/14, wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji (wniosek, k. 1, postanowienie, k. 70 akt Km 11757/14).

Wnioskiem z dnia 8 marca 2016 roku wierzyciel zwrócił się do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) S. F. o wszczęcie, w oparciu o przedmiotowy tytuł wykonawczy, egzekucji w stosunku do J. B.. Postanowieniem z dnia 1 grudnia 2016 roku komornik ten umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. akt Km 1228/16, wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji (wniosek, k. 1, postanowienie, k. 43 akt Km 1228/16).

Wnioskiem z dnia 19 maja 2017 roku wierzyciel zwrócił się do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) J. M. o wszczęcie, w oparciu o przedmiotowy tytuł wykonawczy egzekucji w stosunku do J. B.. Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2017 roku komornik ten umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. akt Km 622/17 wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji (wniosek, k. 1, postanowienie, k. 28 akt Km 622/17).

Z kolei wnioskiem z dnia 17 września 2018 roku wierzyciel zwrócił się do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) J. M. o wszczęcie w oparciu o przedmiotowy tytuł wykonawczy egzekucji w stosunku do J. B.. Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2018 roku, sygn. akt I Co 2017/18, Sąd Rejonowy w (...) m. in. udzielił zabezpieczenia roszczeniu J. B. o pozbawienie przedmiotowego tytułu egzekucyjnego wykonalności poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez wskazanego wyżej komornika pod sygn. akt Km (...) (wniosek, k. 1, akt Km (...)); postanowienie, k. 15 akt I Co 2017/18 SR w (...)).

Powyższy stan faktyczny został w całości ustalony w oparciu o treść zgromadzonych w toku postępowania wskazanych dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia.

Zdarzeniami wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane są m. in. : przedawnienie roszczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym (art. 117 § 2 k.c.), odroczenie spełnienia świadczenia czy rozłożenie świadczenia na raty przez wierzyciela. Z treści art. 840 § 1 pkt 2, w którym jest mowa o „zdarzeniu, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane”, wynika, że ustawodawca miał na myśli wyłącznie zdarzenia o charakterze materialnoprawnym. Chodzi przy tym o te zdarzenia, które nastąpiły po powstaniu tytułu egzekucyjnego bądź po zamknięciu rozprawy - w wypadku orzeczenia sądowego i spowodowały, że przymusowe egzekwowanie obowiązku

dłużnika utraciło sens i nie ma już podstaw do dalszego chronienia interesów wierzyciela (zob. komentarz do art. 840 k.p.c. pod red. T. Erecińskiego, LEX 2016).

W niniejszej sprawie powód upatrywał podstaw swojego żądania w fakcie, iż w jego ocenie roszczenie objęte przedmiotowym tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu.

Zgodnie z treścią art. 125 § 1 k.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji, która weszła w życie w dniu 9 lipca 2018 roku, roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Jak z kolei stanowią art. 123 i 124 k.c. bieg przedawnienia przerywa się: przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje; przez wszczęcie mediacji. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

W niniejszej sprawie wskazany wyżej dziesięcioletni termin przedawnienia rozpoczął bieg w dniu następnym po uprawomocnieniu się nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w (...) z dnia 29 listopada 2007 roku, czyli od dnia 6 stycznia 2008 roku.

Jak już wcześniej wskazano, z treści zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że począwszy od dnia 12 marca 2014 roku bieg terminu był czterokrotnie przerywany składanymi przez wierzyciela do komornika wnioskami o wszczęcie na podstawie przedmiotowego tytułu wykonawczego egzekucji sądowej przeciwko powodowi. W trzech pierwszych przypadkach komornicy sądowi prawomocnie umarzali postępowanie, na skutek czego bieg przedawnienia rozpoczynał się od nowa (art. 124 § 2 k.c.). W przypadku zaś czwartego wniosku – z dnia 17 września 2018 roku, wszczęte przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) J. M. przeciwko J. B. postępowanie egzekucyjne (sygn. akt Km (...)) toczy się do dnia dzisiejszego, z tym, że postanowieniem z dnia 13 grudnia 2018 roku Sąd Rejonowy w (...) m. in. udzielił zabezpieczenia roszczeniu J. B. o pozbawienie przedmiotowego tytułu egzekucyjnego wykonalności poprzez zawieszenie przedmiotowego postępowania.

Nie może zdaniem Sądu budzić żadnych wątpliwości, że zarówno wniosek wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, jak i skuteczne złożenie przez wierzyciela do komornika wniosku o wszczęcie egzekucji – są czynnościami przedsięwziętymi bezpośrednio w celu zaspokojenia roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 k.c. Oznacza to, że obowiązujący co do zasady dziesięcioletni termin przedawnienia, biegnący pierwotnie od dnia następnego po uprawomocnieniu się nakazu zapłaty – na skutek wskazanych wyżej wniosków wierzyciela ulegał przerwaniu i rozpoczynał swój bieg na nowo – każdorazowo, najpierw po zakończeniu postępowania klauzulowego, a później po prawomocnych umorzeniach postępowania egzekucyjnego przez komorników. W efekcie należało stwierdzić, iż co do zasady nie doszło do przedawnienia roszczenia dochodzonego na podstawie wskazanego tytułu wykonawczego.

Jedyny wyjątek dotyczy roszczenia wierzyciela (pозwanego) o odsetki za opóźnienie należne i wymagalne po dniu uprawomocnienia się nakazu zapłaty. Sąd Rejonowy w niniejszym składzie podziela wynikający z treści art. 125 § 1 k.c. powszechny w orzecznictwie pogląd (zob. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 czerwca 2015 roku, sygn. akt

ACa 1829/14, opubl. w LEX nr 1771301), zgodnie z którym odsetki takie ulegają przedawnieniu w terminie trzyletnim. Pogląd ten podzielała również w toku niniejszego procesu strona pozwana – uznając powództwo w tym zakresie.

Mając na względzie wskazane okoliczności Sąd pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w (...) z dnia 29 listopada 2007 roku jedynie w zakresie odsetek ustawowych liczonych od zasądzonej w nakazie kwoty 2.166,73 złote od dnia 6 stycznia 2008 roku, to jest od dnia uprawomocnienia się nakazu zapłaty – do dnia 12 marca 2011 roku – to jest dnia przypadającego na trzy lata przed dniem złożenia przez wierzyciela pierwszego wniosku o wszczęcie egzekucji przeciwko powodowi, który przerwał bieg przedawnienia. Jak już wskazano, w tym zakresie odsetki uległy przedawnieniu w terminie trzyletnim.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności jako nieuzasadnione.

W zakresie kosztów procesu Sąd oparł się o treść art. 102 k.p.c., w zw. z art. 100 zdanie drugie k.p.c. Co do zasady należało uznać, iż pozwany uległ jedynie co do nieznacznej części roszczenia J. B., a zatem powód winien zwrócić pozwanemu całość poniesionych przez niego kosztów procesu. Mając jednak na uwadze trudną sytuację majątkową i osobistą powoda, która skutkowałą zwolnieniem go od kosztów sądowych – w oparciu o treść art. 102 k.p.c. Sąd postanowił nie obciążać powoda kosztami procesu należnymi pozwanemu w jakiegokolwiek części.

Z tych samych względów, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nieuiszczonymi kosztami sądowymi Sąd obciążył ostatecznie Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w (...).

Z kolei w oparciu o treść § 8 pkt 4, w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, Sąd przyznał i nakazał wypłacić adwokatowi P. B. z rachunku Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w (...) kwotę 1.476,00 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych, zawierającą należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Asesor sądowy Adam Maliszewski